

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2026

ΘΕΜΑΤΑ & ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

05 Ιουνίου, 2026

**ΛΑΤΙΝΙΚΑ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΩΘΗΣΗ

Αφειτηρία το μέλλον

Επιμέλεια: Ομάδα Φιλολόγων
<https://www.othisi.gr/frontistirio/>

Παρασκευή, 5 Ιουνίου 2026
 ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
 ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΜΑ Α1

Atilius Rēgulus, cum Poenos in Africā funderet, ad senātum scripsit mercenarium suum discessisse et **ab eo** desertum esse rus; id senatui publice **curāri** placuit, quoniam Rēgulus aberat. Scipiōnis filiae ex aerario dotem acceperunt, quia nihil illis reliquerat pater. Aequum mehercule erat populum Rōmānum tribūtum Scipiōni conferre, cum a Carthagine semper tribūtum ipse exigeret.

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandōrum causā poposcit eōque velut forte elapso se vulnerāvit. Clamōre deinde ancillarum in cubiculum vocātus Brutus ad eam obiurgandam vēnit quod tonsōris praeripuisset officium. Cui secrēto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amōris mei erga te tale consilium molientem.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων «**Atilius Rēgulus ... reliquerat pater**» και «**Porcia, Bruti uxor ... praeripuisset officium**».

Μονάδες 20

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο Ατίλιος Ρήγουλος, όταν έτρεπε σε φυγή τους Καρχηδόνιους στην Αφρική, έγραψε στη Σύγκλητο ότι είχε φύγει ο μισθωτός εργάτης του και ότι το χωράφι (του) είχε εγκαταλειφθεί από αυτόν· στη Σύγκλητο φάνηκε καλό να καλλιεργηθεί αυτό με τη φροντίδα του κράτους, επειδή ο Ρήγουλος απουσίαζε. Οι κόρες του Σκιπίωνα πήραν προίκα από το δημόσιο ταμείο, επειδή ο πατέρας δεν είχε αφήσει τίποτα σε εκείνες.

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άνδρα της να δολοφονήσει τον Καίσαρα (για τη δολοφονία του Καίσαρα), ζήτησε ένα μαχαιράκι (ή: ξυράφι) μανικιουρίστα τάχα για να κόψει τα νύχια (της) και αυτοτραυματίστηκε με αυτό, επειδή της γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος, αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρα από τις κραυγές των υπηρετριών, ήλθε για να τη μαλώσει, επειδή τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα.

ΘΕΜΑ Β1

B1. Για καθεμία από τις προτάσεις της **Στήλης Α** να σημειώσετε το γράμμα της **Στήλης Β** που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Πηγή έμπνευσης του Βεργιλίου αποτελεί ο	α. Ησίοδος. β. Αρχίλοχος. γ. Όμηρος.
2. Οι δύο πιο γνωστοί Ρωμαίοι κωμωδιογράφοι είναι οι	α. Πλαύτος και Τερέντιος. β. Πλαύτος και Τίβουλλος. γ. Πλίνιος και Τερέντιος.
3. Η περίοδος της «ρωμαϊκής ειρήνης» (pax Romana) αρχίζει με τον	α. Κικέρωνα. β. Οκταβιανό. γ. Μάρκο Αντώνιο.
4. Στην ιστορική μονογραφία διέπρεψε ο Ρωμαίος ιστορικός	α. Σαλλούστιος Κρίσπος. β. Έννιος. γ. Ιούλιος Καίσαρ.
5. Σύμφωνα με τον Βεργίλιο, την «αιώνια πόλη» ίδρυσε ο	α. Ίουλος. β. Ρωμύλος. γ. Αγχίσης.

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

B1.

- 1 – γ
2 – α
3 – β
4 – α
5 – β

ΘΕΜΑ Β2

B2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της **Στήλης Α** με τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις της ελληνικής της **Στήλης Β**. (Στη **Στήλη Β** δύο λέξεις περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
1. dotem	α. αναφορά
2. reliquerat	β. σειρήνα
3. conferre	γ. νυχοκόπτης
4. unguium	δ. επικριτικός
5. secrēto	ε. προδοσία
	στ. δόξα
	ζ. ελλιπής

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

B2.

- 1 – ε
- 2 – ζ
- 3 – α
- 4 – γ
- 5 – δ

ΘΕΜΑ Γ1

Γ1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις / συνεκφορές:

senātum	:	τη γενική πτώση, στον ίδιο αριθμό
rus	:	την αιτιατική πτώση, στον άλλο αριθμό
id	:	τη γενική πτώση, στο θηλυκό γένος, στον άλλο αριθμό
dotem	:	τη γενική πτώση, στον άλλο αριθμό
illis	:	την ονομαστική πτώση, στο ουδέτερο γένος, στον ίδιο αριθμό
Aequum	:	τους άλλους δύο βαθμούς του επιθέτου, στο ίδιο γένος, στον ίδιο αριθμό και στην ίδια πτώση
populum	:	την κλητική πτώση, στον ίδιο αριθμό
viri	:	τη γενική πτώση, στον άλλο αριθμό
cultellum tonsorium	:	την αφαιρετική πτώση, στον ίδιο αριθμό
ancillārum	:	τη δοτική πτώση, στον άλλο αριθμό
certissimum	:	τον θετικό βαθμό του επιρρήματος
tale consilium	:	την ονομαστική πτώση, στον άλλο αριθμό

Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γ1.

- senatus
- rura
- earum
- dotium
- illa
- aequius, aequissimum
- popule
- virorum
- cultello tonsorio
- ancillae
- certe
- talia consilia

ΘΕΜΑ Γ2

Γ2α. Να εντοπίσετε και να γράψετε τις **μετοχές** του δεύτερου κειμένου (μονάδες 3).
Στη συνέχεια, για καθεμία από τις μετοχές να γράψετε το **απαρέμφατο** **ενεστώτα**, στην ίδια φωνή (μονάδες 3).

Μονάδες 6

Γ2β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

- scripsit** : τη γενική του γερονδίου
discessisse : το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα, στην ίδια φωνή
aberat : τη μετοχή του ενεστώτα, στην ονομαστική ενικού, στο αρσενικό γένος
accep̄erunt : την αιτιατική στο σουπίνο
conferre : το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα, στην ίδια φωνή
exigeret : το α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου, στην ίδια φωνή
interficiendo : το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα, στην ενεργητική φωνή
vulnerāvit : το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού, στην ίδια φωνή
vēnit : το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού

Μονάδες 9

Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γ2α.

elapso	elabi
vocatus	vocari
molientem	moliri

Γ2β.

scribendi
discedamus
absens
acceptum
conferto
exegimus
interficiet
vulnerabatis
venissent

ΘΕΜΑ Δ1

Δ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

- ab eo:** είναι ..... στο .....
- curāri:** είναι ..... στο .....
- semper:** είναι ..... στο .....
- uxor:** είναι ..... στο .....
- temerarium:** είναι ..... στο .....
- amōris:** είναι ..... στο .....

Μονάδες 12

Δ1β. «cum Poenos in Africā funderet»: Να αντικαταστήσετε τον προσδιορισμό του τύπου με τον κατάλληλο τύπο των λέξεων **Roma, Athenae, Carthago**, ώστε να δηλώνεται η ίδια επιρρηματική σχέση.

Μονάδες 3

Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1α.

- ab eo** : εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει το ποιητικό αίτιο στο απαρέμφατο «desertum esse» (εμπρόθετο επειδή είναι έμψυχο)
- curari** : υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «placuit», τελικό απαρέμφατο
- semper** : επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει τον χρόνο στο ρήμα «exigeret»
- uxor** : παράθεση στο υποκείμενο «Porcia» του ρήματος «proposcit»
- temerarium** : επιθετικός προσδιορισμός στο «factum»
- amoris** : γενική αντικειμενική στο «indicium»

Δ1β.

in Africa: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο

- Roma **Romae** (γενική, όνομα πόλης α' κλίσης και ενικού αριθμού)
- Athenae **Athenis** (αφαιρετική, όνομα πόλης μόνο πληθυντικού αριθμού)
- Carthago **Carthagine** (αφαιρετική, όνομα πόλης γ' κλίσης)

ΘΕΜΑ Δ2

Δ2α. «**cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset**»: Να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1), τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2). Στη συνέχεια, να συμπτύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη μετοχή (μονάδες 2).

Μονάδες 7

Δ2β. «**Brutus ad eam obiurgandam vēnit**»: Να δηλώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με:

α) τελική πρόταση (μονάδες 3)

β) σουπίνο (μονάδες 2)

γ) εμπρόθετη γενική του γερουνδίου (μονάδες 3)

Μονάδες 8

Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ2α.

«**cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset**»: δευτερεύουσα χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στα ρήματα «*poroscit*», «*vulneravit*» των κύριων προτάσεων: «*Porcia ... poroscit*», «*eōque ... vulnerāvīt*». Εισάγεται με τον ιστορικό (ή διηγηματικό) χρονικό σύνδεσμο «*cum*», ο οποίος χρησιμοποιείται για τις διηγήσεις του παρελθόντος, εκφέρεται με υποτακτική, γιατί ο ιστορικός «*cum*» υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια πρόταση, δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους (είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου που υπάρχει στην υποτακτική): συγκεκριμένα χρόνου υπερσυντέλικου, γιατί εξαρτάται από ρήματα ιστορικού χρόνου («*poroscit*», «*vulneravit*»: παρακείμενοι με σημασία αορίστου) και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Σύμπτυξη δευτερεύουσας χρονικής πρότασης σε χρονική μετοχή:
consilio viri sui de interficiendo Caesare cognito (αφαιρετική απόλυτη)

Δ2β.

α) Brutus, **ut eam obiurgaret**, venitβ) Brutus **eam obiurgatum** venitγ) Brutus **eam obiurgandi causa (gratia)**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στα θέματα των Λατινικών ζητείται μετάφραση αποσπασμάτων από τα διδαγμένα κείμενα 35, 49 του σχολικού εγχειριδίου. Η παρατήρηση που αφορά την εισαγωγή στηρίζεται στο σχολικό βιβλίο. Η ετυμολογική παρατήρηση δεν παρουσιάζει αυξημένο βαθμό δυσκολίας. Τα ζητούμενα που αφορούν την γραμματική καλύπτουν ευρύ φάσμα της εξεταστέας ύλης και απαιτούν καλή γνώση της και προσοχή στην απάντησή τους. Οι συντακτικές παρατηρήσεις στηρίζονται στην θεωρία του σχολικού βιβλίου, προϋποθέτουν όμως επαρκή προετοιμασία και συνδυαστική ικανότητα.

Απειρία το μέλλον

Απειρία το μέλλον

Καλή επιτυχία!

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΩΘΗΣΗ

Αφειρηρία το μέλλον